

res, når der er grund til at frygte, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen ved at advare medskyldige. Udvalget har efter betænkningens afgivelse foreslået, at fængslingsgrunden ændres til »advare eller påvirke andre«, således at »medskyldige« udgår. Herved præciseres, at bestemmelsen også omfatter tilfælde, hvor den eller de mistænkte er på fri fod uden endnu at være afhørt af politiet og derfor formelt set ikke kan siges at være sigtet.

2°) Udvalget foreslår de gældende fængslingsgrunde suppleret med yderligere en fængslingsgrund om kortvarig varetægtsfængsling i tilfælde af pågribelse »på fersk geruing«, således at sigtede kan tages i varetægt, hvis han er »pågrebet under udøvelsen af lovovertrædelsen eller umiddelbart herefter, og sagens omstændigheder giver grundlag for mistanke om, at han har begået andre tilsvarende lovovertrædelser«. (Betænkningens lovudkast § 762, stk. 1, litra e). Udvalget anfører som begrundelse herfor, at der er et reelt behov for, at politiet får lejlighed til at undersøge den eller de anholdtes forhold nærmere under en kortvarig varetægt inden løsladelsen, selv om det enkelte, klarlagte forhold tilstås, og lovens betingelser for varetægt i øvrigt ikke er til stede. Varetægt i henhold til den foreslåede bestemmelse skal ikke kunne udstrækkes udover 7 dage.

3°) Endelig foreslår udvalget en udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling i forbindelse med overtrædelse af vilkår, der er fastsat i forbindelse med prøveløsladelse, i betinget dom eller ved betinget benådning.

e. Med hensyn til *varigheden* af varetægtsfængslinger viser de foreliggende oplysninger, at varigheden af den enkelte varetægtsfængsling er blevet ca. fordoblet i de sidste 40 år. Den gennemsnitlige varighed ligger nu på 50-60 dage. Dette gennemsnit påvirkes i særlig grad opad af ankesager og sager, i hvilke der foretages mentalundersøgelser.

På denne baggrund har udvalget set det som en vigtig opgave at søge at begrænse varetægtsfængslingernes længde bl. a. ved at indrette varetægtsreglerne på en sådan måde, at de tilskynder til at fremme sagerne. Udvalget foreslår således, at den frit, der fastsættes for varetægtsfængsling, ikke må være længere end 4 uger, og at fristen højst kan forlænges med 4 uger ad gangen. Dette gælder også fristforlængelse under anke. I tilfælde af anke skal også ankeinstansen snarest muligt tage selvstændig stilling til opretholdelse af varetægt m. v., hvis underinstansen har truffet bestemmelse herom.

Udvalget anfører, at der kan være behov for mere indgående overvejelser af betimeligheden af forlængelse af langvarige varetægtsfængslinger, og foreslår derfor, at den fængslede og hans forsvarer får ret til at kræve mundtlig forhandling af kæremål over en fristforlængelse, der medfører, at varetægten udstrækkes ud over 4 måneder.

f. Spørgsmålet om *begrundelse* af afgørelser om varetægt må efter udvalgets mening ses i sammenhæng med ønsket om at udforme reglerne på en sådan måde, at de i størst muligt omfang tilskynder domstolene til at tage hensyn til den enkelte sags konkrete momenter ved afgørelsen af, om varetægt skal iværksættes.

Udvalget anfører, at det for sagens parter, sigtede, forsvareren og anklagemyndigheden kan være af stor interesse at få oplysning om de momenter, som retten har lagt vægt på. Herved bliver parterne bedre i stand til at tilrettelægge deres fremtidige arbejde med sagen. Også ved kære af kendelser om varetægt har en nærmere begrundelse værdi for den overordnede ret. Endelig vil udvalget ikke udelukke, at et begrundelseskrav i enkelte tilfælde vil kunne tvinge retten til en sådan fornyet overvejelse af sagen, at det vil få indflydelse på afgørelsen af varetægtsspørgsmålet allerede i første instans.

Udvalget foreslår derfor, at det ved en udtrykkelig regel præciseres, hvilket omfang begrundelseskravet har.

g. Udvalget har endelig gennemgået reglerne om *behandlingen af varetægtsfanger*. Udvalgets hovedsynspunkt har været, at varetægtsfanger bør undergives så få indskrænkninger i deres frihed som muligt. Udvalget foreslår derfor en række bestemmelser, der sikrer, at indskrænkningerne i varetægtsarrestanters rettigheder kun kan finde sted, hvis de er nødvendige enten af hensyn til de øjemed, der har motiveret varetægten, eller af hensyn til fængselsordenen. Endvidere foreslår udvalget, at varetægtsarrestanter får adgang til at indbringe tvister om de grundlæggende rettigheder, som retsplejeloven sikrer dem, for domstolene.

B. Lovforslaget.

1. Justitsministeriet kan tiltræde, at de gældende regler om *anholdelse* bør ændres i overensstemmelse med de hovedsynspunkter, som er fremlagt af udvalget. Lovforslaget svarer derfor på dette punkt stort set til udvalgets lovudkast.

Man har dog fundet det rigtigst, at det gældende kriterium for, under hvilke betingelser politiet kan foretage anholdelser i forbindelse med opløb m. v.